

REFORMÁTUS KÁNTOR

— Szerkeszti: Bódiss Tamás és Dávid István —

III. Magyar Református Egyházzenei Konferencia – Nagyvárad 2006

A Nagyvárad-Újvárosi Református Templom 2006. augusztus 27-én hármás rendezvénynek adott helyet. A 17 órakeresztő kezdődő ünnepi istentisztelet keretében került sor a *Királyhágómelléki Református Egyházkerület I. Kórustalálkozójára*, valamint az *Egyházkerületi Kántorképző tanfolyam* s a *III. Magyar Református Egyházzenei Konferencia* megnyitására. *Tőkés László* püspök igehirdetésében —alapigéje a 133. zsoltár volt— rámutatott arra, hogy mind a magyarországi, mind az erdélyi református egyházakban megújulásra van szükség. Hangsúlyozta, hogy ez erőnk összpontosításával, tehát egységben, de sajátos értékeink megőrzésével, megbecsülésével érhető el. A megújulást lelki- és liturgiai-zenei értelemben is munkálnunk kell. Hangsúlyozta, hogy ezen az úton haladva az egyházzenei gyakorlatban világosan fel kell ismernünk és művelnünk a művészi értékeket, s minden erőnkkel küzdenünk kell a silány zene istentiszteleteinken való alkalmazása ellen.

Az első alkalommal megrendezett kórustalálkozón 6 egyházmegye 11 kórusa vett részt, akiknek bemutatkozó műsorában elsősorban énekeskönyvi énekfeldolgozások szerepeltek. Az egyesített kórust *Berkesi Sándor* Liszt-díjas karnagy, egyházzenei igazgató vezette, orgonán közreműködött *Dávid István* orgonaművész. A kórusok műsora után *Szabó Balázs*: A száz éve született Gárdonyi Zoltán és a református egyházzene kapcsolata című írásos előadásának részletét olvasta fel *Fekete Csaba*, a Debreceni Református Kollégium Nagykönyvtárának főmunkatársa.

A 28-án kezdődő kétnapos konferencia központi témája a református énekeskönyvek áttekintése —a reformációtól napjainkig— és az erdélyi és magyarországi énekeskönyvek anyagának összehasonlítása volt, mindez egy jövőbeni közös magyar református énekes-

könyv összeállításának lehetőségével. A konferenciát *Kissné Mogyorósi Pálma* előadása nyitotta meg, aki a XVI. század énekeskönyveinek énekanyagát ismertette. Szemléltetésként —az előadások között— néhány régi, szép énekünket hallhattuk *Kobzos Kiss Tamás* énekmondó előadásában. *Fekete Csaba* a XVI–XVIII. századi istentiszteleti éneklés módjáról tartott élményszerű előadást. A kettősségben a között, azaz az erdélyi és magyarországi énekeskönyvek közös anyagát szemléltette *Bódiss Tamás*, a Magyarországi Református Egyház országos egyházzenei előadója. *Kovács László Attila*, a Kolozsvári Protestáns Theológia tanára reálsan s humort sem mellőzve egy eszményi és egy valós egyházzenei gyakorlatot állított szembe az „Ideális és torz a múltban és ma” című előadásában. *Dávid István*, a Doktorok Kollégiuma Himnológiai és Egyházzenei Szekciójának elnöke emlékeztetett arra az egykori gyakorlatra, mikor a kántor feladata még nem korlátozódott csak az orgonakíséret ellátására, hanem a liturgiában az éneklőszék mellől irányítva a gyülekezet és a kórus éneklését, a lelkésznek közvetlen munkatársa volt. *Oláh Mihály* a Királyhágómelléki Református Egyházkerület zenei előadója összefoglalta és az aktualitás szintjére emelte azokat az előttünk álló teendőket, amelyek egyházzenei életünk fel lendítését célozzák. Kiemelte, hogy elsődleges fontosságú mindezek elérésében a református liturgia megújítása, amelyen keresztül megvalósulhatna az egyházzene és lelkész együttműködése, valamint az egyházi zene istentiszteletbe való szerves illeszkedése is.

A konferencia napi programját reggeli- és esti énekes áhítat keretezte.

Az ülészak második napján a mai énekeskönyvek gyakorlati szempontok alapján történő értékelése és a közös pontok keresése volt

napirenden. A csoportmunkák utáni kiértékelésben *Berkesi Sándor* figyelmeztetett a magyarországi és erdélyi sajtóságos nehézségek mélyebb megismerésének szükségességére, s hogy ha ugyanazon az úton kívánunk haladni, fontos, hogy ezt egyenrangú félként tehesük. *Bódiss Tamás* zárógondolatként jegyezte meg: nem baj, ha a zenei ügyekben külön utakon járunk, a lényeg, hogy egy irányba haladjunk.

A konferencia Zárónyilatkozat felolvasásával és hálaadással ért véget.

Kissné Magyarósi Pálma

A konferencia zárónyilatkozata

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület kórustalálkozójához és kántorképző tanfolyamához csatlakozó egyházzenei konferencia nagy reménységgel tekint az utóbbi időben elindult kedvező változásokra.

A 2002-ben az egyháztestek által elfogadott „Tézisek a magyar református egyházzeneiről” c. dokumentum szellemében, a konferencia meghirdetett célja szerint a Kárpát-medencei, főként a romániai magyar református gyülekezeti éneklés helyzetét és megújításának lehetőségeit tekintette át. Szakmai és gyakorlati szempontok figyelembevételével, örömmel fogadják a Királyhágómelléki és az Erdélyi Egyházkerületek határozatát, mely az 1996-os énekeskönyv bevezetését célozza.

Úgy látják, hogy ez a döntés a Magyarországon hivatalos 1948-as énekeskönyv céljával összhangba hozható, hiszen olyan énekeskönyvek leváltására ad lehetőséget, melyek betöltötték történelmi küldetésüket.

A tervezett lépés azonban csak akkor lehet eredményes, ha

— a lelkipásztorok megfelelő tájékoztatást és útmutatást,

— a kántorok és énekvezetők megfelelő képzést kapnak,

— a gyülekezeti énekkarok az új énekek tanításában tevékeny szerepet vállalnak, valóban éneklő közösséggé formálva a gyülekezeteket.

Mindehhez olyan koncepcióra és olyan rendszerre van szükség, amely folyamatosan biztosítja a kántorok továbbképzését, szakmai fejlődését lehetőleg vidékek szerint választott/megbízott, képzett egyházzenei vezetéseivel.

Ennek érdekében megfelelő, egységesen alkalmazható irányelvek —metodikai, liturgikai, zenei tanácsok—, valamint normatív énektanítási terv kidolgozása és elfogadtatása szükséges, hiszen egy új énekeskönyvet csak megfelelő előkészítéssel és átgondolt munkával lehet eredményesen bevezetni.

A konferencia résztvevői megköszönik a rendező szervek munkáját, valamint a helyi egyházkerület és a MRE Zsinati Iroda anyagi támogatását.

Szenci Molnár Albert Egyházzenei Társaság —Dr. Péter Éva alelnök, Református Egyházzenei Munkaközössége — Dr. Fekete Csaba elnök, Doktorok Kollégiuma, Himnológiai és Egyházzenei Szekció — Dr. Dávid István elnök, Magyarországi Református Egyház — Dr. Bódiss Tamás orsz. egyházzenei előadó, Királyhágómelléki Református Egyházkerület — Oláh Mihály egyházzenei előadó

Nagyvárad, 2006. augusztus 29.

Rövid hírek

Zenés áhítatok az Ócsai Református Múemléktemplomban 2006-ban. Idén is, immár negyedik alkalommal zenésáhítat-sorozatot rendeztünk az Ócsai Református Múemléktemplomban. Az idei sorozat kissé más volt, mint az eddigiek. A másság az áhítatokon elhangzó zenei műfajok változatosságában rejlett. A zenés áhítat voltaképpen olyan istentiszteleti alkalom, ahol a zene nagyobb teret kap, mint egy szokott istentiszteleten. Áhítataink háromrészesek: két kb. 20 perces zenei rész között egy rövidre fo-

gott igemagyarázat kap helyet. Eddig főleg orgonazene hangzott el, ebben az évben azonban az orgona mellett kóruszene, énekkhang s trombitazene is megszólalt.

Örömmel számolhatok be arról, hogy olyan európai hírű művészeket sikerült meghívunk. Nem titkolt célunk azonban az, hogy a fiatal tehetségek számára is bemutatkozási lehetőséget nyújtsunk. Így az ismert nevek mellett ez évben is vendégül láthattunk néhány tehetséges pályakezdőt.